

Kort fortalt: Hvad siger VIVEs rapport om Doolexia-metodens effekter?

VIVE har undersøgt effekten af en metode til læse- og stavetræning (Doolexia) i et lodtrækningsforsøg med ca. 450 elever med ordblindhed fra 4. til 9. klasse. Forsøget viser markant og vedvarende fremgang i læsning og stavning samt en række afledte, positive effekter for eleverne.

Bliver eleverne bedre til at stave?

De elever, der modtog Doolexia-træning, **fordoblede næsten deres antal rigtige svar i staveprøven efter 16 uger** (19% før og 37% efter, 95% forbedring).

Kontrolgruppen, der fik skolens almindelige ordblinde-tilbud, forbedrede sig med 22% (18% før og 22% efter). Målt på udviklingen af rigtige svar i staveprøven var fremgangen for Doolexia-eleverne dermed **mere end 4 gange større** end kontrolgruppens (p. 23).

Doolexia-eleverne **løftede sig 0,7 på staveprøvens skala**, der går fra 1 til 10 (fra 1,84 i gennemsnit før til 2,53 efter). Kontrolgruppens fremgang var ikke stor nok til at løfte denne gruppe. Relativt til den forventede udvikling i stavning gik kontrolgruppen lidt tilbage (fra 1,85 i gennemsnit før til 1,71 efter - pp. 23f).

Blandt de **hårdest ramte elever** (kategori C0-C2 i staveprøven, der tyder på alvorlige indlæringsvanskeligheder) lykkedes det for **hver tredje (34%) at løfte sig op og ud af dette niveau**.

Blandt de lidt mindre hårdt ramte elever (C3-C4), **løftede hver femte (21%) sig til alderssvarende niveau eller derover** (p. 34). De opnåede dermed stavefærdigheder svarende til det niveau, der forventes af en gennemsnitlig dansk elev.

Bliver eleverne bedre til at læse?

På 16 ugers Doolexia-træning forbedrede elevernes også deres læsning mere end kontrolgruppen. Her blev Doolexia-eleverne **12% bedre i læseprøven** (58% rigtige før og 65% efter). Kontrolgruppen, der modtog skolens almindelige ordblindetilbud, forbedrede sig kun marginalt med 3% (58% rigtige før og 60% efter). I læseprøven var fremgangen for Doolexia-eleverne dermed **3-4 gange større** end kontrolgruppens (p. 25). De elever, der havde størst problemer med læsning inden Doolexia-forløbet, opnåede den klart største fremgang (p. 26).

Hvilke typer elever har gavn af Doolexia-metoden?

Både elever, der var testet ordblinde og var stærkt udfordrede, og elever med mindre udfordringer opnåede fremskridt efter Doolexia-forløbet. Indsatsen virkede **både for piger og drenge** og for elever **fra 4. til 9. klassetrin**. Fremgangen var lidt større for piger end for drenge og lidt større for 4. klassetrin end for de ældste klasser (p. 116).

Var der elever, der ikke fik gavn af Doolexia-metoden?

Der var en **klar sammenhæng mellem elevernes træningsindsats og deres udbytte** af forløbet. Elever, der ikke trænede eller trænede langt mindre end anbefalet, fik den mindste fremgang i læsning og stavning (p. 36)

Varer effekten ved?

Et halvt år efter Doolexia-forløbets afslutning **fastholder eleverne deres niveau i stavning** (fra 36,7% rigtige lige efter forløbet til 37,4% et halvt år efter), og **i læsning** (fra 65,3% rigtige til 67,7% et halvt år efter) (p. 40). Effekter senere end et halvt år efter forløbet vil blive undersøgt i et opfølgingsstudie.

Er der andre gevinster?

Ud over den varige fremgang i læsning og stavning vurderer mere end 3 ud af 4 læsevejledere, at Doolexia-forløbet har haft en **positiv betydning for elevernes 'arbejdstempo' og på deres 'tro på egne evner'** (p.50). Lærerne vurderer også positive effekter på en række andre områder, fx på **læringsfællesskabet**. De udtrykker i det hele taget **stor tilfredshed med Doolexia**, blandt andet fordi de kan samle mange elever, også fra forskellige klassetrin, på ét hold, og synes de får bedre mulighed for at prioritere de mest udfordrede elever (p. 112).

Hvad krævede det af skolen og eleverne?

Eleverne trænede i gennemsnit stavning 16 minutter dagligt online (22 minutter på hver af de dage, de trænede – målet var 30 minutter/dag) og lavede en såkaldt læsecirkel hver anden dag (p. 72). Dertil kom daglig frilæsning (omfang ukendt) og deltagelse i ugentlige dobbeltlektioner i skoletiden.

Skolerne fik **ikke tilført ekstra ressourcer** i forbindelse med forsøget. VIVE har beregnet den samlede omkostning (overvejende lærertimerne på skolen) til **8.066 kroner pr. elev** (p. 108). Lærerne forventer, at tidsforbruget vil blive mindre, når en skole opnår rutine med Doolexia (p. 112).

Er det muligt at opnå højere effekter?

Doolexia-elevernes fremgang var endnu større end nævnt her på de skoler, der valgte at følge Læs&Stavs anbefaling om at give eleverne mulighed for at **klare deres Doolexia-træning i skoletiden** (p. 30). VIVE konkluderer også, at de yngre elever i **4. og 5. klasse** trænede sig til en større fremgang end gennemsnittet (p. 33). Endelig var der en gruppe af elever, der trænede langt mindre end anbefalet (herunder nogle, der slet ikke trænede Doolexia gennem hele forløbet), og de tæller også med i gennemsnittene ovenfor (p. 147).

Læs&Stav vurderer derfor på baggrund af VIVEs rapport, at der kan forventes endnu større fremgang for elever på skoler, der **målretter deres Doolexia-tilbud og afsætter tid til træning** på skolen.

Hvor kan jeg få mere at vide?

VIVEs fulde rapport, der er bestilt og finansieret af Landsforeningen Læs&Stav, er frit tilgængelig på <https://www.vive.dk/da/nyheder-og-debat/2024/ordblindeindsats-har-dokumenteret-effekt/>

*Landsforeningen Læs&Stav blev stiftet i 2019 og er drevet af frivillige.
Vi arbejder for, at mennesker, der har svært ved at læse og stave,
skal kunne have et liv som alle andre.
De skal kunne deltage, bidrage og være en del af fællesskaberne.
Det bliver muligt, når samfundet inkluderer og sikrer rettigheder for dem.
Vi forsøger, i samarbejde med alle gode kræfter, at tage livtag med
skriftsprogsproblemerne og sammen skabe et massivt løft,
- både i Danmark og resten af verden - for mennesker med dysleksi
og for alle andre, der ikke kan læse og skrive funktionelt.*